

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 26.6.2014 r.
COM(2014) 386 final

2014/0197 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1215/2009 wprowadzające nadzwyczajne
środki handlowe dla krajów i terytoriów uczestniczących lub powiązanych z procesem
stabilizacji i stowarzyszenia Unii Europejskiej oraz zawieszające jego stosowanie w
odniesieniu do Bośni i Hercegowiny**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Polityka UE wobec krajów Bałkanów Zachodnich jest określona w ramach procesu stabilizacji i stowarzyszenia, który Komisja Europejska rozpoczęła w maju 1999 r. Na posiedzeniu w Lizbonie w dniach 23 i 24 marca 2000 r. Rada Europejska postanowiła, że układy o stabilizacji i stowarzyszeniu z krajami Bałkanów Zachodnich powinny być poprzedzone asymetryczną liberalizacją handlu. Asymetryczna liberalizacja handlu została przewidziana rozporządzeniem Rady (WE) nr 1215/2009 wprowadzającym nadzwyczajne środki handlowe dla krajów i terytoriów uczestniczących w procesie stabilizacji i stowarzyszenia lub powiązanych z nim. Rozporządzenie (WE) nr 1215/2009 stosuje się do dnia 31 grudnia 2015 r.

Od początku procesu stabilizacji i stowarzyszenia zawarto układy o stabilizacji i stowarzyszeniu pomiędzy Unią i wszystkimi zaangażowanymi krajami Bałkanów Zachodnich z wyjątkiem Bośni i Hercegowiny oraz Kosowa.¹ Bośnia i Hercegowina została uznana za potencjalne państwo kandydujące do przystąpienia do UE w 2003 r. i podpisała układ o stabilizacji i stowarzyszeniu w 2008 r., zgadzając się na warunki członkostwa w UE. Od tamtej pory umowa przejściowa w sprawie handlu i kwestii związanych z handlem z Bośnią i Hercegowiną ma zastosowanie do czasu zakończenia procesu ratyfikacji układu o stabilizacji i stowarzyszeniu.

Uwzględniając różnice co do zakresu liberalizacji taryf w ramach systemów umownych, które wprowadzono między Unią i wszystkimi uczestnikami procesu stabilizacji i stowarzyszenia oraz preferencji przyznanych na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1215/2009, proponuje się przedłużyć okres obowiązywania rozporządzenia (WE) nr 1215/2009 do dnia 31 grudnia 2020 r., aby dać beneficjentom nadzwyczajnych środków handlowych i Unii Europejskiej wystarczająco dużo czasu na uzgodnienie, w stosownych przypadkach, preferencji przyznanych na mocy rozporządzenia (WE) nr 1215/2009 z tymi, które są przewidziane w ramach układu o stabilizacji i stowarzyszeniu. W związku z rozszerzeniem Unii Europejskiej w dniu 1 lipca 2013 r. Bośnia i Hercegowina nie zgodziły się jeszcze na dostosowanie koncesji handlowych przyznanych na mocy umowy przejściowej w celu uwzględnienia preferencyjnej tradycyjnej wymiany handlowej między Chorwacją a Bośnią i Hercegowiną w ramach Środkowoeuropejskiej umowy o wolnym handlu (CEFTA). W przypadku gdy Bośnia i Hercegowina oraz Unia Europejska nie osiągną porozumienia w sprawie dostosowania koncesji handlowych, preferencje przyznane Bośni i Hercegowinie na mocy rozporządzenia (WE) nr 1215/2009 powinny zostać zawieszone z dniem 1 stycznia 2016 r.. Po podpisaniu i rozpoczęciu tymczasowego stosowania przez Bośnię i Hercegowinę i Unię Europejską umowy w sprawie dostosowania koncesji handlowych określonych w umowie przejściowej, preferencje te zostaną przywrócone.

Artykuł 21 ust. 1 Traktatu UE stanowi, że działania Unii na arenie międzynarodowej oparte są na zasadach, które leżą u podstaw jej utworzenia, rozwoju i rozszerzenia oraz które zamierza wspierać na świecie, w tym demokracji, państwa prawnego, powszechności i niepodzielności praw człowieka i podstawowych wolności oraz poszanowania godności ludzkiej. Unia musi przestrzegać tych zasad i promować je również w jej działaniach zewnętrznych, w tym we wspólnej polityce handlowej. Rozporządzenie (WE) nr 1215/2009 nie przewiduje żadnej możliwości tymczasowego zawieszenia przyznawania wyjątkowych środków handlowych w

¹ Użycie tej nazwy nie ma wpływu na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/1999 oraz opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości na temat ogłoszenia przez Kosowo niepodległości.

przypadku poważnych i systematycznych naruszeń podstawowych praw człowieka, zasad demokracji i praworządności przez jej beneficjentów. Właściwe jest wprowadzenie takiej możliwości, aby zapewnić podejmowanie sprawnych interwencji w przypadku poważnego i systematycznego naruszania podstawowych zasad dotyczących praw człowieka, demokracji i praworządności jednym z krajów i terytoriów uczestniczących w procesie stabilizacji i stowarzyszenia Unii Europejskiej lub powiązanych z tym procesem.

Wreszcie uwzględniono dostosowanie techniczne w odniesieniu do dostępu Czarnogóry do dodatkowego globalnego kontyngentu na przywóz wina.

2. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Podstawą prawną wniosku jest art. 207 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

3. WPŁYW NA BUDŻET

Niniejsze rozporządzenie nie powoduje dodatkowych kosztów obciążających budżet UE. W latach 2015–2020 nie będzie dodatkowych strat w dochodach z ceł w odniesieniu do produktów pochodzących od obecnych beneficjentów. Hipotetycznych dochodów, które mogłyby powstać w wyniku przyszłego wywozu, nie uważa się za stratę dochodów z ceł.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1215/2009 wprowadzające nadzwyczajne środki handlowe dla krajów i terytoriów uczestniczących lub powiązanych z procesem stabilizacji i stowarzyszenia Unii Europejskiej oraz zawieszające jego stosowanie w odniesieniu do Bośni i Hercegowiny

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) rozporządzenie Rady (WE) nr 1215/2009² przewiduje asymetryczną liberalizację handlu między Unią a określonymi krajami i terytoriami Bałkanów Zachodnich, przyznając im prawo do wyjątkowego i nieograniczonego bezcłowego dostępu do rynku Unii dla prawie wszystkich produktów do dnia 31 grudnia 2015 r.
- (2) Rozporządzenie (WE) nr 1215/2009 nie przewiduje żadnej możliwości tymczasowego zawieszenia przyznawania wyjątkowych środków handlowych w przypadku poważnych i systematycznych naruszeń podstawowych praw człowieka oraz zasad demokracji i praworządności przez jej beneficjentów. Właściwe jest wprowadzenie takiej możliwości, aby umożliwić podejmowanie sprawnych interwencji w przypadku poważnego i systematycznego naruszania podstawowych zasad dotyczących praw człowieka, demokracji i praworządności w jednym z krajów i terytoriów uczestniczących w procesie stabilizacji i stowarzyszenia Unii Europejskiej lub powiązanych z tym procesem.
- (3) Uwzględniając różnice co do zakresu liberalizacji taryf w ramach systemów umownych, które wprowadzono między Unią i wszystkimi uczestnikami procesu stabilizacji i stowarzyszenia oraz preferencji przyznanych na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1215/2009, proponuje się przedłużyć okres stosowania rozporządzenia (WE) nr 1215/2009 do dnia 31 grudnia 2020 r., aby dać beneficjentom nadzwyczajnych środków handlowych i Unii Europejskiej wystarczająco dużo czasu na uzgodnienie, w stosownych przypadkach, preferencji przyznanych na mocy rozporządzenia (WE) nr 1215/2009 z tymi, które są przewidziane w ramach układu o stabilizacji i stowarzyszeniu.

² Rozporządzenie Rady (WE) nr 1215/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. wprowadzające nadzwyczajne środki handlowe dla krajów i terytoriów uczestniczących lub powiązanych z procesem stabilizacji i stowarzyszenia Unii Europejskiej (Dz.U. L 328 z 15.12.2009, s. 1).

- (4) Rozporządzenie (WE) nr 1215/2009 przewiduje utworzenie globalnego kontyngentu na przywóz do Unii wina zgodnie z kodami Nomenklatury scalonej (CN) 220421 93–220421 98 i 220429 93–220429 98. Kontyngent ten jest dostępny dla wszystkich krajów lub terytoriów Bałkanów Zachodnich po wyczerpaniu ich indywidualnych kontyngentów na wino, jak określono w ich dwustronnych układach o stabilizacji i stowarzyszeniu z wyjątkiem Czarnogóry. Protokół w sprawie wina uzgodniony z Czarnogórą zawiera wyłącznie kontyngent na wino dla produktów objętych kodami CN ex 220410 i ex 220421, którego Czarnogóra nie była w stanie wypełnić. Uniemożliwia to Czarnogórze korzystanie z kontyngentu bezcłowego na wina w odniesieniu do produktów nieobjętych układem o stabilizacji i stowarzyszeniu. W celu zagwarantowania, aby wszystkie zainteresowane kraje i terytoria Bałkanów Zachodnich były traktowane na równych prawach, należy również Czarnogórze zapewnić możliwość korzystania z globalnego kontyngentu na wino na produkty objęte kodem CN 220429 bez konieczności wyczerpania kwot indywidualnych.
- (5) Od początku procesu stabilizacji i stowarzyszenia zawarto układy o stabilizacji i stowarzyszeniu z wszystkimi zaangażowanymi krajami Bałkanów Zachodnich z wyjątkiem Bośni i Hercegowiny oraz Kosowa³. W czerwcu 2013 r. Rada upoważniła Komisję do rozpoczęcia negocjacji w sprawie układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Kosowem.
- (6) Bośnia i Hercegowina została w 2003 r. uznana za potencjalne państwo kandydujące do przystąpienia do Unii Europejskiej i w dniu 16 czerwca 2008 r. podpisała układ o stabilizacji i stowarzyszeniu („układ o stabilizacji i stowarzyszeniu”), zgadzając się na warunki członkostwa w Unii. Od tamtej pory umowa przejściowa w sprawie handlu i kwestii związanych z handlem z Bośnią i Hercegowiną⁴ („Umowa przejściowa”) ma zastosowanie do czasu zakończenia procesu ratyfikacji układu o stabilizacji i stowarzyszeniu.
- (7) Jednakże Bośnia i Hercegowina nie zgodziła się jeszcze na dostosowanie koncesji handlowych przyznanych na mocy umowy przejściowej w celu uwzględnienia preferencyjnej tradycyjnej wymiany handlowej między Chorwacją a Bośnią i Hercegowiną w ramach Środkowoeuropejskiej umowy o wolnym handlu (CEFTA). W przypadku gdyby do czasu przyjęcia niniejszego rozporządzenia umowa w sprawie dostosowania koncesji handlowych określonych w układzie o stabilizacji i stowarzyszeniu oraz w umowie przejściowej nie została podpisana i nie rozpoczęto jej tymczasowego stosowania przez Unię Europejską i Bośnią i Hercegowinę, preferencje przyznane Bośni i Hercegowinie powinny zostać zawieszono z dniem 1 stycznia 2016 r.. Po podpisaniu i rozpoczęciu tymczasowego stosowania przez Bośnię i Hercegowinę oraz Unię Europejską umowy w sprawie dostosowania koncesji handlowych określonych w umowie przejściowej, preferencje te powinny zostać przywrócone,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 1215/2009 wprowadza się następujące zmiany:

³ Użycie tej nazwy nie ma wpływu na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/1999 oraz opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości na temat ogłoszenia przez Kosowo niepodległości.

⁴ Umowa przejściowa w sprawie handlu i kwestii związanych z handlem między Wspólnotą Europejską z jednej strony, a Bośnią i Hercegowiną z drugiej strony (Dz. U. L 233 z 30.8.2008, s. 6).

- (1) w art. 2 ust. 1 dodaje się lit. d) w brzmieniu:
„d) wstrzymaniem się krajów i terytoriów, o których mowa w art. 1, od angażowania się w poważne i systematyczne przypadki łamania praw człowieka, w tym podstawowych praw pracowniczych, a także podstawowych zasad demokracji i praworządności.”
- (2) artykuł 12 akapit drugi i trzeci otrzymują brzmienie:
„Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 31 grudnia 2020 r.”.
- (3) W załączniku I przypis (5) zastępuje się następującym tekstem:
“(5) Dostęp dla wina pochodzącego z Czarnogóry do globalnego kontyngentu taryfowego w zakresie dotyczącym produktów objętych kodem CN 2204 21 jest uzależniony od uprzedniego wyczerpania indywidualnego kontyngentu taryfowego przewidzianego w protokole dotyczącym wina zawartym z Czarnogórą. Ten indywidualny kontyngent taryfowy otwiera się dla numeru porządkowego 09.1514.”.

Artykuł 2

Stosowanie rozporządzenia (WE) nr 1215/2009 w odniesieniu do Bośni i Hercegowiny zawiesza się ze skutkiem od 1 stycznia 2016 r..

Artykuł 3

1. Niezależnie od przepisów art. 2 nie zawiesza się stosowania rozporządzenia (WE) nr 1215/2009 w odniesieniu do Bośni i Hercegowiny, o ile przed 1 stycznia 2016 r., Unia Europejska oraz Bośnia i Hercegowina, podpiszą umowę w sprawie dostosowania układu o stabilizacji i stowarzyszeniu i umowy przejściowej w celu uwzględnienia przystąpienia Chorwacji do Unii Europejskiej i rozpoczną tymczasowe stosowanie tej umowy.
2. W przypadku gdy umowa, o której mowa w ust. 1, nie zostanie podpisana i nie rozpocznie się jej tymczasowe stosowanie przed dniem 1 stycznia 2016 r., rozporządzenie (WE) nr 2115/2009 ma ponownie zastosowanie w odniesieniu do Bośni i Hercegowiny z dniem, w którym taka umowa zostanie podpisana i rozpocznie się jej tymczasowe stosowanie.
3. Komisja publikuje zawiadomienie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* niezwłocznie po podpisaniu umowy, o której mowa w ust. 1.

Artykuł 4

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*